

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця Бібліотека

*Дципріян Віктор Іванович –
відомий лікар-гігієніст,
доктор медичних наук, професор,
член-кореспондент АМН України:
(до 85-річчя з дня народження)*

Інформаційний список літератури

КИЇВ 2022

Укладачі:

Папуша Л. В.
Дмитрієва Х. М.
Медяник Л. С.
Клюшніченко О. В.

Відповідальна за випуск

Папуша Л. В.

Ципріян Віктор Іванович – відомий лікар-гігієніст, доктор медичних наук, професор, член-кореспондент АМН України: (до 85-річчя з дня народження) : інформ. список літ. / НМУ імені О. О. Богомольця, бібліотека ; [уклад.: Л. В. Папуша, Х. М. Дмитрієва, Л. С. Медяник, О. В. Клюшніченко; відп. за вип. Л. В. Папуша. – Київ : [Б-ка НМУ імені О. О. Богомольця], 2022. – 14 с.

Інформаційний список літератури підготовлено з нагоди 85-річчя від дня народження Ципріяна Віктора Івановича, доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента АМН України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, завідувача кафедри загальної гігієни (1982–1985), кафедри комунальної гігієни (1985–1987) та кафедри гігієни харчування (1987–2010) НМУ імені О.О. Богомольця.

До списку літератури включено бібліографічні описи наукових праць Ципріяна Віктора Івановича та література про вченого.

ВІД УКЛАДАЧІВ

Інформаційний список підготовлено з нагоди 85-річчя від дня народження Ципріяна Віктора Івановича, доктора медичних наук, професора, члена-кореспондента АМН України, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, завідувача кафедри загальної гігієни (1982–1985), кафедри комунальної гігієни (1985–1987) та кафедри гігієни харчування (1987–2010) НМУ імені О.О. Богомольця.

Матеріали списку літератури відображають публікації вченого за період з 1968 по 2010 рік, які зберігаються у фондах бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця. Загальна кількість бібліографічних записів – 84.

Список літератури складається з трьох розділів:

- Дисертації на здобуття наукового ступеня, монографії, книги, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали;
- Статті у наукових збірниках та періодичних виданнях (бібліографічні описи праць подано у хронологічному порядку, а у межах року – за алфавітом назв);
- Література про Віктора Івановича Ципріяна.

При підготовці списку літератури опрацьовано каталоги: бібліотеки Національного медичного університету імені О. О. Богомольця (електронний, алфавітний, імідж-каталог «Наукові праці вчених-медиків НМУ імені О. О. Богомольця»).

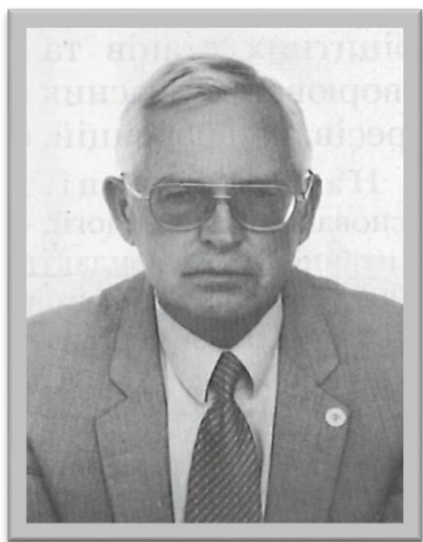
<http://ik.librarynmu.com/catalog?letter=%D0%A6&box=%D0%A6%D0%B8%E2%80%93%D0%A6%D0%BA&image=%D0%A6%D0%B8%D0%BF%D1%80%D1%96%D1%8F%D0%BD> ; Національної наукової медичної бібліотеки України, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Бібліографічний опис здійснено згідно з діючими стандартами України.

Позиції, позначені астериском (*) не перевірені de viso та відсутні у фондах бібліотеки НМУ імені О. О. Богомольця.

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

30 жовтня 2022 року виповнюється 85 років від дня народження лікаря-гігієніста широкого профілю, доктора медичних наук (1979), професора (1980), члена-кореспондента АМН України (2007), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (1997), завідувача кафедри загальної гігієни (1982–1985), кафедри комунальної гігієни (1985–1987), кафедри гігієни харчування (1987–2010) НМУ імені О. О. Богомольця, головного дієтолога МОЗ України (2005), учасника міжнародних конгресів, конференцій, симпозіумів, члена двох Спеціалізованих Рад («Гігієна» – 14.02.01, «Товарознавство харчових продуктів» – 05.18.15), голови Проблемної комісії МОЗ України «Наукові основи гігієни харчування» й голови Комісії з нормування та регламентування хімічних та біологічних речовин у харчових продуктах та продовольчій сировині Комітету з питань гігієнічного регламентування МОЗ України.

(30.10.1937 – 05.08.2012)

Народився Віктор Іванович Ципріян у м. Києві. У 1965 р. закінчив (з відзнакою) санітарно-гігієнічний факультет Київського медичного інституту імені О. О. Богомольця та був залишений для подальшого навчання в аспірантурі при кафедрі комунальної гігієни. Працював на кафедрі комунальної та пропедевтичної гігієни, де пройшов шлях від аспіранта до професора. Брав участь у розробці Концепції Державної політики у галузі харчування населення України. Учень Р. Д. Габовича та Є. Г. Гончарука. У 1968 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Влияние фтора питьевой воды на возрастные изменения процессов регуляции», а в 1978 р. – докторську дисертацію на тему: «Экспериментально-теоретическое обоснование гигиенических мероприятий по защите источников водоснабжения питьевой воды от загрязнения пестицидами». У 1987 р.

професора В. І. Ципріяна обрано на посаду завідувача кафедри гігієни харчування, де він відразу підключився до процесу удосконалення викладання гігієни харчування. За його безпосередньої участі розроблено методичні основи викладання таких розділів: вивчення фактичного харчування різних груп населення України, гігієнічні вимоги до сучасних технологій виробництва, зберігання і реалізації продуктів харчування. Узагальнення багаточисельних даних про причини харчових отруєнь дозволило розробити сучасну класифікацію харчових отруєнь. Спільно зі співробітниками кафедри розроблено рецептури та технології виробництва, встановлено показники безпеки та біологічної цінності понад 60 харчових продуктів.

У 2003 р. Віктора Івановича прийнято до членів Міжнародної організації «Нутріціології та мікроелементології». Наукові досягнення професора та його учнів пов'язані з вивченням стану фактичного харчування населення різних регіонів України, оцінкою рівня трансаліментарного шляху навантаження організму людини важкими металами та радіонуклідами, розробкою заходів з профілактики нутрієнтних дефіцитів в умовах дії несприятливих чинників навколишнього середовища. Наукові дослідження спрямовані на підвищення специфічної дії раціонів харчування та дієт за рахунок включення спеціальних продуктів харчування й біологічно активних добавок на основі природних речовин з

парафармакологічними властивостями (зародки пшениці, джерела каротиноїдів, токоферолів та жирних кислот родини ω -3, цикорій, проросле зерно, альгінати, висівки, геністеїн сої, стевія, біофлавоноїди) для первинної та вторинної профілактики аліментарних захворювань, забезпечення екологічно захисного харчування. Вагомий внесок зроблено для аліментарної профілактики антиоксидантної недостатності обмінних процесів, що виникають під впливом радіації, ожиріння, залізодефіцитних станів та онкологічних захворювань.

В. І. Ципріян є автором 200 наукових праць, зокрема 6 монографій, 7 авторських свідоцтв та патентів. Співавтор 9 підручників та навчальних посібників. Редактор та співавтор першого україномовного підручника з гігієни харчування. Для працівників санітарно-епідеміологічної служби підготував понад 25 різних методичних та інформаційних матеріалів. Наукова школа професора налічує 9 кандидатів та одного доктора медичних наук.

БІБЛІОГРАФІЯ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

І. Дисертації на здобуття наукового ступеня, монографії, книги, підручники, навчальні посібники, методичні матеріали

1. **Циприян В. И.** Влияние фтора питьевой воды на возрастные изменения процессов регуляции : дис. на соиск. учен. степ. канд. мед. наук / В. И. Циприян ; КМИ им. А. А. Богомольца. – Киев, 1968. – 247 с. : рис., табл. – Библиогр.: С. 211–247.
2. **Циприян В. И.** Влияние фтора питьевой воды на возрастные изменения процессов регуляции : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. мед. наук. – Киев, 1968. – 23 с. (Киевский мед. ин-т им. А. А. Богомольца).
3. **Циприян В. И.** Экспериментально-теоретическое обоснование гигиенических мероприятий по защите источников водоснабжения питьевой воды от загрязнения пестицидами : дис. на соиск. учен. степ. д-ра. мед. наук / В. И. Циприян ; Киевский мед. ин-т им. А. А. Богомольца. – Киев, 1978.*

4. Биологические активные добавки к пище для профилактики и комплексной терапии профессиональной патологии. – Москва, 2002 (у співавт.).*
5. Гігієна стоматологічних закладів : навч. посіб. для студентів вищ. мед. закладів освіти IV рівня акредитації / І. Т. Матасар, **В. І. Ципріяна**, І. П. Колеснікова, Г. П. Степаненко, А. М. Гринзовський [та ін.]; за заг. ред. І. Т. Матасара ; М-во науки та освіти України, М-во охорони здоров'я України, Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця. – Київ : Медицина, 2010. – 148 с. – Бібліогр.: с. 148.
6. Гігієна харчування з основами нутриціології. У 2 кн. Кн. 1 : підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. / за ред. **В. І. Ципріяна**. – Київ : Медицина, 2007. – 528 с.
7. Гігієна харчування з основами нутриціології. У 2 кн. Кн. 2 : підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. / за ред. **В. І. Ципріяна**. – Київ : Медицина, 2007. – 544 с.
8. Гігієна харчування з основами нутриціології : навч. посіб. / **В. І. Ципріяна**, Т. І. Аністратенко, Т. М. Білко [та ін.] ; за ред. **В. І. Ципріяна**. – Київ : Здоров'я, 1999. – 568 с. : іл.
9. Гигиеническое нормирование в питании / В. Д. Ванханен, В. В. Ванханен, **В. И. Циприян**, Б. Л. Смолянский // Общая гигиена : пропедевтика гигиены / Е. И. Гончарук, Ю. И. Кудиев, В. Г. Бардов [и др.]. – 2-е изд. перераб. и доп. – Киев, 1999. – Гл. 11. – С. 512–537.
10. Гигиеническое нормирование шума и вибрации / **В. И. Циприян**, А. М. Сердюк // Общая гигиена : пропедевтика гигиены / Е. И. Гончарук, Ю. И. Кудиев, В. Г. Бардов [и др.]. – 2-е изд. перераб. и доп. – Киев, 1999. – С. 333–345.

11. Диетотерапия и диетопрофилактика алиментарного ожирения. – Киев, 2000.*
12. Загальна гігієна: пропедевтика гігієни : підручник / Є. Г. Гончарук, Ю. І. Кундієв, В. Г. Бардов, В. І. Ципрія́н, О. П. Яворовський [та ін.] ; за ред. Є. Г. Гончарука. – Київ : Вища школа, 1995. – 552 с. : іл.
13. Методика оцінки харчового статусу людини та адекватності індивідуального харчування : навч.-метод. посіб. для самостійної роботи студентів з гігієни харчування / уклад. **В. І. Ципрія́н** ; за ред. : Н. В. Велика, В. Г. Яковенко. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Друкарня НМУ, 1999. – 60 с. – Бібліогр.: 15 назв.
14. Нутріціологія : підруч. для вищ. мед. навч. закл. / В. В. Ванханен, В. Д. Ванханен, **В. І. Ципрія́н**. – Донецьк : Донеччина, 2001. – 474 с.
15. О совершенствовании лабораторной практики студентов санитарно-гигиенического факультета / Н. И. Омелянец, **В. И. Циприя́н**, В. Г. Сук // Вопросы педагогики и психологии высшей медицинской школы. – Киев ; Донецк, 1983. – С. 175–177.
16. Общая гигиена (пропедевтика гигиены) : учебник / Е. И. Гончарук, В. Г. Бардов, Р. Д. Габович, **В. И. Циприя́н** [и др.] ; под ред. Е. И. Гончарука. – Київ : Вища школа, 1991. – 384 с. : іл.
17. Общая гигиена (пропедевтика гигиены) : учеб. для иностр. студентов / Е. И. Гончарук, Ю. И. Кундиев, В. Г. Бардов, **В. И. Циприя́н**, А. П. Яворовский [и др.]. – 2-е изд. перераб. и доп. – Київ : Вища школа, 1999. – 652 с. : іл.
18. Оздоровительное и диетическое питание. Ч. 1 : цикл лекций. – Киев, 2001 (у співавт. та співред.) *
19. Опухоли молочной железы. Питание. Фитотерапия. Иммунопрофилактика. Психопрофилактика. – Киев, 2003 (у співавт.).*
20. Особенности гигиенического нормирования экзогенных химических веществ в пищевых продуктах / **В. И. Циприя́н** // Общая гигиена: пропедевтика гигиены / Е. И. Гончарук, Ю. И. Кудиев, В. Г. Бардов [и др.]. – 2-е изд. перераб. и доп. – Киев. – 1999. – С. 391–397.
21. Очистка питьевых и сточных вод от ядохимикатов / М. А. Шевченко, П. В. Марченко, П. Н. Таран, Е. И. Гончарук, **В. И. Циприя́н**. – Київ : Будівельник, 1975. – 92 с.
22. Питание в профилактике опухолей. – Киев, 2000 (у співавт.). – 147 с. *
23. Принципы здорового харчування. Посібник для поліпшення якості роботи / І. П. Смирнова, Н. В. Давиденко, ..., **В. І. Ципрія́н** [та ін.]. – Київ : CINDI Україна, 2001. URL: http://journal.ukrcardio.org/cardio_archive/PREVENTIVE/preventive1.htm
24. Принципы гигиенического нормирования / Е. И. Гончарук, **В. И. Циприя́н** // Общая гигиена: пропедевтика гигиены / Е. И. Гончарук, Ю. И. Кудиев, В. Г. Бардов [и др.]. – 2-е изд. перераб. и доп. – Киев, 1999. – Гл. 6. – С. 155–161.
25. Профилактическое питание в онкологии / Т. Н. Билко, **В. И. Циприя́н**, Н. В. Циприя́н; под ред. В. И. Циприя́на. – Луганск : Ноулидж, 2010. – 148 с. *

26. Руководство к лабораторным занятиям по коммунальной гигиене : учеб. пособие / Е. И. Гончарук, Р. Д. Габович, С. И. Гаркавый, В. А. Руденко, И. И. Ткаченко, **В. И. Циприян** ; под ред. Е. И. Гончарука. – 3-е изд., перераб. и доп. – Москва : Медицина, 1990. – 416 с. : ил.

27. Руководство к лабораторным занятиям по коммунальной гигиене / Е. И. Гончарук, Р. Д. Габович, В. Д. Руденко, **В. И. Циприян**; под ред. Е. И. Гончарука. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Медицина, 1982. – 448 с. : ил.

28. Руководство к практическим занятиям по коммунальной гигиене : учеб. пособие / Р. Д. Габович, Е. И. Гончарук, В. А. Рудейко, **В. И. Циприян**. – Москва : Медицина, 1977. – 680 с.

29. Санітарна очистка населених пунктів / **В. І. Циприян**, Ю. Л. Шевченко, В. К. Боримський ; за заг. ред. Є. Г. Гончарука. – Київ : Будівельник, 1973. – 104 с. : іл. – Бібліогр. : с. 103–104.

30. Санітарно-гігієнічні вимоги до виробництва питного молока. – Київ, 2005.*

31. Учение о питании. Т. 1. Питание здорового и больного человека. – Донецк, 2003.*

32. Фізіологія харчування : опорний конспект лекцій / Н. М. Зубар, **В. І. Ципріян**, Ю. В. Руль. – Київ : Київський національний торгово-економічний університет, 2003. – 201 с.

33. Формы и методы работы санитарных врачей / А. М. Сердюк, **В. И. Циприян**, В. Ф. Мариевский [и др.] // Общая гигиена: пропедевтика гигиены / Е. И. Гончарук, Ю. И. Кудиев, В. Г. Бардов [и др.]. – 2-е изд. – перераб. и доп. – Киев, 1999. – Гл. 15. – С. 604–624.

II. Статті у наукових збірниках та періодичних виданнях

1970

34. Изучение действия фтора питьевой воды в санитарно-геронтологическом эксперименте / Р. Д. Габович, **В. И. Циприян** // Гигиена и санитария. – 1970. – № 4. – С. 34–40.

1974

35. Заболеваемость работающих в сфере санитарной очистки / Е. И. Гончарук, **В. И. Циприян**, Ю. И. Вороненко // Гигиена и санитария. – 1974. – № 10. – С. 56–69.

36. К методике нормирования вредных веществ в почве / Е. И. Гончарук, С. Я. Найштейн, **В. И. Циприян** // Гигиена и санитария. – 1974. – № 12. – С. 19–23. – Библиогр.: 7 назв.

37. Токсикологическая характеристика продуктов разрушения фосфорорганических ядохимикатов / **В. И. Циприян**, Р. В. Савина, Е. И. Савицкая, М. А. Шевченко, П. В. Марченко, П. Н. Таран, Е. В. Кравец // Гигиена и санитария. – 1974. – № 9. – С. 14–17.

1975

38. Прогнозирование стойкости пестицидов в воде, почве и растениях / Е. И. Гончарук, **В. И. Циприян**, К. С. Стефанский, В. М. Перелыгин // Гигиена и санитария. – 1975. – № 10. – С. 18–22.

1976

39. Влияние полихлорпинена на микрофлору и биологическую активность почвы / Е. И. Гончарук, В. В. Украинский, **В. И. Циприян**, И. И. Шевцова // Гигиена и санитария. – 1976. – № 5. – С. 54–56.

40. Гигиеническая эффективность различных способов очистки и доочистки сточных вод / З. П. Федоренко, **В. И. Циприян**, П. П. Чумало [и др.] // IX Украинский съезд гигиенистов и санитарных врачей. Донецк, 26–28 мая 1976 г. : тез. докл. – Киев, 1976. – С. 57–59.

41. Нормирование химических веществ в почве / **В. И. Циприян**, Г. Я. Чегриниц, М. Я. Шелюг [и др.] // IX Украинский съезд гигиенистов и санитарных врачей. Донецк, 26–28 мая 1976 г. : тез. докл. – Киев, 1976. – 327 с.

1977

42. Научное обоснование методики расчета предельно допустимых уровней внесения (ПДУВ) экзогенных химических веществ в почву / **В. И. Циприян**, С. А. Бадрак, М. О. Соколов [и др.] // Гигиена и санитария. – 1977. – № 3. – С. 29–33.

1978

43. Санитарная очистка населенных мест в УССР / Е. И. Гончарук, В. К. Боримский, **В. И. Циприян**, Ю. Л. Шевченко // Гигиена и санитария. – 1978. – № 6. – С. 76–80.

1981

44. О методологических основах преподавания теоретических и профильных дисциплин на санитарно-гигиеническом факультете / Р. Д. Габович, Е. И. Гончарук, И. В. Савицкий, И. Н. Моргунов, В. А. Луненок-Бурмакина, И. И. Слепушкина, А. М. Шевченко, В. П. Широбоков, Н. Ф. Борисенко, Е. А. Безденежных, М. Г. Корнеева, Г. А. Степаненко, **В. И. Циприян** // Гигиена и санитария. – 1981. – № 3. – С. 47–51.

45. Пути совершенствования преподавания коммунальной гигиены в вузах / Р. Д. Габович, Е. И. Гончарук, И. Л. Куриной, **В. И. Циприян** // Гигиена и санитария. – 1981. – № 5. – С. 30–32.

1984

46. Гигиеническая оценка метода фотолиза, используемого для обезвреживания воды, содержащей фосфорорганические пестициды / **В. И. Циприян**, А. В. Гречко, Н. И. Марценюк, М. А. Шевченко // Гигиена населенных мест : Респ. межвед. сб. / М-во здравоохранения УССР. – Киев, 1984. – Вып. 23. – С. 55–60.

47. Гигиенические подходы к нормированию фтора в почвах антропогенных очагов флюороза / **В. И. Циприян**, П. М. Бурьян, Н. Т. Музычук, В. Г. Сук,

И. И. Швайко // Гигиенические вопросы взаимодействия организма с факторами окружающей среды разной природы : сб. науч. трудов. – Киев, 1984. – С. 90–95.

48. Обезвреживание водных растворов производных мочевины методом хлорирования / **В. И. Циприян**, Н. И. Марценюк, Л. В. Рак, П. Н. Таран // Гигиена и санитария. – 1984. – № 3. – С. 89–91.

49. Токсикологическая оценка продуктов фотолитической деструкции пестицидов / **В. И. Циприян**, Н. И. Марценюк // Гигиена и санитария. – 1984. – № 8. – С. 77–80.

1985

50. Гигиеническая оценка метода озонирования, используемого для обезвреживания водных растворов производных мочевины / **В. И. Циприян**, Н. И. Марценюк, Л. В. Рак, П. Н. Таран // Гигиена и санитария. – 1985. – № 2. – С. 83–85.

1987

51. Ионметрический метод определения содержания фтора в почве / **В. И. Циприян**, Н. Т. Музычук, П. Ф. Ольхович // Гигиена и санитария. – 1987. – № 3. – С. 50–51. – Библиогр.: 16 назв.

1988

52. Гигиеническое обоснование предельно допустимой концентрации кальциевой соли диметил дитиокарбаминовой кислоты в почве / **В. И. Циприян**, Л. Б. Шостак, М. В. Голубчиков, Т. И. Орлова, Г. И. Нагорная, А. С. Прокопович // Гигиена и санитария. – 1988. – № 3. – С. 73–76.

53. Гигиенические принципы районирования территории по степени опасности выноса агрохимикатов поверхностным стоком / **В. И. Циприян**, Л. Б. Шостак, Т. Б. Червякова // Гигиена и санитария. – 1988. – № 1. – С. 28–31.

1990

54. Гигиеническое обоснование нормирования фтора в почве как основа профилактики антропогенных очагов флюороза / **В. И. Циприян**, П. М. Бурьян, Н. Г. Музычук [и др.]. // Гигиена населенных мест : Респ. межвед. сб. / М-во здравоохранения УССР. – Киев, 1990. – Вып. 29. – С. 97–101.

55. Содержание фтора в растительных продуктах питания / **В. И. Циприян**, Н. Т. Музычук // Рациональное питание : Респ. межвед. сб. / М-во здравоохранения Украины. – Киев, 1990. – Вып. 25. – С. 79–81.

1991

56. Влияние фтора при комплексном поступлении в организм / **В. И. Циприян**, Г. А. Степаненко, Н. Т. Музычук, И. И. Швайко // Гигиена и санитария. – 1991. – № 5. – С. 62–65.

57. Гигиеническая оценка защиты озимой пшеницы, возделываемой по интенсивной технологии / **В. И. Циприян**, Н. Т. Музычук, Г. И. Нагорная // Гигиена и санитария. – 1991. – № 7. – С. 6–8. : табл.

58. Поведение комбинаций пестицидов в системе почва–атмосферный воздух при применении новой технологии возделывания озимой пшеницы / **В. И. Циприян**, Н. Т. Музычук, А. И. Гапон // Гигиена населенных мест : Респ. межвед. сб. / М-во здравоохранения УССР. – Киев, 1991. – Вып. 30. – С. 79–82 : табл., граф.

1992

59. Алиментарная коррекция устойчивости организма к действию радиации / **В. И. Циприян** // Рациональное питание : Респ. межвед. сб. / М-во здравоохранения Украины. – Киев, 1992. – Вып. 27. – С. 10–13.

60. Перспективность использования новых пищевых продуктов в профилактике старения / Т. С. Брюзгина, Н. Н. Юрженко, Э. Я. Кравченко, **В. И. Циприян**, Т. И. Анистратенко, А. Б. Рудавская // Ускоренное старение, связь с возрастной патологией : тез. докл. науч. конф. (13–15 окт. 1992 г.) г. Киев / М-во здравоохранения Украины, Укр. НИИ геронтологии. – Киев, 1992. – С. 29.

1993

61. Гигиеническая характеристика базальтоволоконистых заменителей почвы / **В. И. Циприян**, Л. Б. Шведова, Н. Ф. Ужва, Ю. В. Руль, Т. Н. Билко // Гигиена и санитария. – 1993. – № 2. – С. 20–23.

62. Экотоксикологическая оценка качества почвы / **В. И. Циприян**, М. М. Коршун, Д. Е. Дацюк // Гигиена и санитария. – 1993. – № 1. – С. 25–28.

1996

63. Питание населения, проживающего в зонах жесткого радиационного контроля / **В. Циприян**, Т. Анистратенко, Ю. Хмелевский и [и др.] // Диабетик. – 1996. – № 4. – С. 7–8.

1998

64. Научное обоснование допустимого содержания фтора в пищевом рационе / **В. И. Циприян**, Н. Т. Музычук // Довкілля та здоров'я. – 1998. – № 3. – С. 20–23.

1999

65. К вопросу об установлении допустимых уровней содержания бенз /А/ пирена в продуктах питания и лекарственных растениях / Н. Я. Янышева, И. А. Черниченко, **В. И. Циприян** [и др.] // Фармакологічний вісник. – 1999. – № 2. – С. 9–13.

66. К вопросу обоснования допустимых уровней содержания бенз /А/ пирена в продуктах питания / **В. И. Циприян**, Н. Я. Янышева, И. А. Черниченко [и др.] // Экспериментальная онкология. – 1999. – Т. 21, № 1. – С. 9–12.

2002

67. Аліментарна профілактика залізодефіцитних станів / **В. І. Ципріян**, І. І. Лановенко, О. В. Кузьмінська // Український журнал гематології та трансфузіології. – 2002. – № 2. – С. 48–51. – Бібліогр.: 37 назв.

68. Питание в профилактической онкологии / С. Ялcut, **В. Циприян**, Г. Потебня, В. Чехун // Доктор. – 2002. – № 6. – С. 72–75.

69. Радиопротекторное питание : современное состояние проблемы. Сообщение 1 / В. В. Ванханен, И. П. Козярин, **В. И. Циприян** [и др.] // Український медичний часопис. – 2002. – № 2. – С. 113–118. – Библиогр.: 51 назв.

2003

70. Нормування вмісту банз /а/ пірену у продуктах харчування / П. Я. Янишева, І. О. Черниченко, **В. І. Ципріян** [та ін.] // Лікарська справа / Врачебное дело. – 2003. – № 5–6. – С. 106–111. – Бібліогр.: 9 назв.

71. Радиопротекторное питание: современное состояние проблемы. Сообщение 2 / В. В. Ванханен, И. П. Козярин, **В. И. Циприян** [и др.] // Український медичний часопис. – 2003. – № 1. – С. 53–59. – Библиогр.: с. 58.

2004

72. Оцінка ліпідного комплексу сироватки крові й жовчі при токсичних ураженнях печінки / Н. В. Велика, **В. І. Ципріян**, Т. С. Брюзгіна // Медична хімія. – 2004. – Т. 6, № 1. – С. 33–35. – Бібліогр. : 7 назв.

73. Фактичне харчування осіб з низькими енерговитратами / **В. І. Ципріян**, О. В. Кузьмінська, Л. Б. Єльцова [та ін.] // Військова медицина України. – 2004. – Т. 4, № 1/2. – С. 84–89. – Бібліогр. : 11 назв.

2006

74. Викладання елективного курсу «Нутріціологія» для студентів стоматологічного факультету / **В. І. Ципріян**, О. В. Кузьмінська, Н. В. Велика, Л. Б. Єльцова // Шляхи реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної освіти : матеріали навч.-метод. конф. мед. ф-ту № 4 Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, присвяч. 165-річчю з дня заснування Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця. – Київ, 2006. – С. 18–19.

75. Основні методичні питання щодо викладання «загальної гігієни та екології людини» на засадах Болонського процесу / **В. І. Ципріян**, О. В. Кузьмінська // Шляхи реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної освіти : матеріали навч.-метод. конф. мед. ф-ту № 4 Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, присвяч. 165-річчю з дня заснування Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця. – Київ, 2006. – С. 19–20.

76. Проблеми та перспективи викладання гігієни на медико–психологічному факультеті / **В. І. Ципріян**, Н. В. Велика, Т. І. Аністратенко // Шляхи реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної освіти : матеріали навч.-метод. конф. мед. ф-ту № 4 Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, присвяч. 165-річчю з дня заснування Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця. – Київ, 2006. – С. 22–24.

77. Шляхи підвищення фахового рівня підготовки інтернів з гігієни харчування у світлі сучасних вимог вищої медичної освіти / **В. І. Ципріян**, Н. В. Велика, В. Г. Яковенко [та ін.] // Шляхи реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної освіти : матеріали навч.-метод. конф. мед. ф-ту № 4 Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, присвяч. 165-річчю з дня заснування Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця. – Київ, 2006. – С. 20–22.

2008

78. Модифікація харчування населення України – актуальне завдання профілактичної медицини / **В. І. Ципріян**, М. В. Ципріян // Охорона здоров'я України. – 2008. – № 1. – С. 247.

2009

79. Професор Габович Рафаїл Давидович : до 100-річчя від дня народження / В. Г. Бардов, Г. П. Степаненко, **В. І. Ципріян** [та ін.] // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2009. – № 4. – С. 353–362 : портр. – Бібліогр. 21 назв.

2010

80. Гігієнічні аспекти харчування населення України / **В. І. Ципріян**, Н. В. Велика, Т. І. Аністратенко, Н. В. Банковська // Науковий вісник Національного медичного університету імені О. О. Богомольця. – 2010. – № 1. – С. 76–83. – Бібліогр.: 16 назв.

III. Література про Ципріяна Віктора Івановича

81. Біографічний словник завідувачів кафедр та професорів від медичного факультету Університету Св. Володимира до Національного медичного університету імені О. О. Богомольця 1841–2011. У 2 кн. Кн. 2 : Національний медичний університет імені О. О. Богомольця: традиції розвитку (1921–2011). Біографічний словник / [за ред. В. Ф. Москаленка]. – Київ, 2011. – С. 295–296.

82. Віктор Іванович Ципріян: ювілеї. URL: <https://library.gov.ua/event/narodyvsya-viktor-ivanovych-tsypriyan/>

83. Кафедра гігієни та екології № 4 : історія кафедри. URL: <https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/departament-food-hygiene/istoriya-kafedry/>

84. Літопис вищих навчальних закладів. Випускники НМУ імені О. О. Богомольця в Україні та за кордоном 2006 – Ципріян Віктор Іванович – завідувач кафедри гігієни харчування. URL: <https://who-is-who.ua/main/page/bogomolec2006/85/172>

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека**

Виробничо-практичне видання

***Ципріян Віктор Іванович –
відомий лікар-гігієніст,
доктор медичних наук, професор,
член-кореспондент АМН України:
(до 85-річчя з дня народження)***

Інформаційний список літератури

Укладачі:

**Людмила Василівна Папуша
Христина Мирославівна Дмитрієва
Лариса Сергіївна Медяник
Олена Валеріївна Ключніченко**

**Відповідальна за випуск
Людмила Василівна Папуша**

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця
Бібліотека
03057 м. Київ, вул. Зоологічна, 1
е-пошта library@nmu.ua

Київ 2022